

„prejudecăți stilistice“, de abordare a muzicii lui Haydn și Mozart.

În *Cvartetul cvintelor, op. 76 nr. 4, în re minor* și, respectiv, *Cvartetul „Vinătoarea“ în si bemol major*, poate mai mult decât altă dată, ascultând aceste două interpretări, ne-am dat seama de rolul constructiv, atât de deosebit, pe care îl joacă echilibrul timpurilor.

Și, totuși, probleme de acomodare, de „acordaj“ pe lungimea de undă comună a gândului artistic, au existat vis-à-vis de noul membru al formației. Mă refer la momente de coeziune ale ansamblului, nu întotdeauna ferm încheiate; am în vedere în special părțile extreme ale cvartetului lui Schubert „*Moartea și fata*“. Să menționăm, de asemenea, rolul deosebit, de specială răspundere, ce revine, în muzica vieneză a epocii, viorii prime, un fel de „primum inter pares“, este un aspect în care, în mod surprinzător, în variațiile celebrului cvartet schubertian, primul violonist al formației a rămas cu „datorii“, să le numim astfel, insuficient împlinite.

Dumitru AVAKIAN

Duo pianistic

La 7 februarie 1983 în sala Dalles a avut loc concertul cuplului Constantin Ionescu Vovă-Margareta Gabriel-Ionescu cu un program cuprinzând muzică italiană.

Artiști de notorietate în viața muzicală românească, cu bogată activitate concertistică peste hotare, cei doi pianiști și-au făcut în ultimii ani un punct de glorie din abordarea unui repertoriu divers pentru două pianе și pian la patru mâini.

Asistăm cu bucurie la proliferarea acestui gen în viața noastră de concert, prilej binevenit de a se prezenta marelui public capodopere originale prea puțin cunoscute (este vorba despre o bogată literatură preclasică, clasică, romantică și mai ales contemporană) ce-și așteaptă locul binemeritat în conștiința melomanilor.

Recitalul a debutat cu patru sonate de *Gaetano Donizetti*, pline de savoare, amintind prin aluzii evidente, de stilul italian de operă. Muzicalitatea și cantabilitatea specifică au fost reliefate cu deosebită finețe de interpreți constituind un punct de maximă atractivitate a programului.

Pagine di guerra — patru filme muzicale și *Pupazzetti* — cinci muzici pentru marionete de *Alfredo Casella* au ocupat cea mai mare parte a programului. Miniaturi și scurte tablouri caracteristice, datorate unui compozitor care, chiar dacă nu un mare stilist în epocă, un incontestabil talent; muzica sa a oferit celor doi parteneri prilejul unui joc plin de fantezie și culoare, a unei evoluții pianistice de bun gust și consistență. Am remarcat momente de intensă concentrare expresivă în *Ruinele catedralei din Reims* și *Cruci de lemn în Alsacia*, părțile cele mai dense din program.

Cele trei sonate de Muzio Clementi (cu excepția, poate, de celei în Do major) nu și-au depășit ca substanță o anumită subțirime (în sensul neîmplinirii) a tratării (în adâncime) a formei, limitată mai

mult sau mai puțin didactic la o schemă formală. Un prilej de desfășurare dezinvoltă a unei străluciri în parte melodice, în cea mai mare parte pianistică, de care cei doi interpreți au profitat de minune spre încântarea asistenței.

Un recital reușit, de clasă, dovedind cultură, rafinament și... umor de calitate!

N. B.

Omnia

Iată că, după o prelungită absență, ansamblul Omnia reapare pe scena de concert într-o alcătuire îmbogățită cantitativ având acum aspectul unei veritabile orchestre de cameră (față de formula mini-camerală cu care ne obișnuise) capabilă să onoreze promisiunile conținute în însăși numele ei: acoperirea unei arii muzicale cât mai cuprinzătoare, restituirea unor muzici diferite sub raport stilistic și timbral.

O revigorare săvârșită de Marin Soare al cărui entuziasm izvorât din pasiunea pentru dirijat s-a aflat în incidență cu un climat favorabil evenimentelor artistice. De numele formației se leagă o serie de prime audiții din creația muzicală românească contemporană, tradiție innodată în concertul de la sala Radio unde spectatorii au fost confrunțați cu o nouă lucrare semnată de Costin Cazaban. Poate că se impunea o mai largă prezență a muzicii românești, de ce nu, ar fi echilibrat structura programului și, de ce nu, ar fi antrenat (și) un alt public. Pe așis au figurat, predominant, titluri aparținând barocului și clasicismului, astfel că sala a fost ocupată de pasionații acestor muzici, singurul opus românesc părind oarecum stingher dacă nu chiar șocant. Desigur că în intenția lui Marin Soare a stat în primul rind stimularea colaboratorilor săi direcți — instrumentiști — mulți dintre ei propuși în calitate de soliști. Din acest punct de vedere inițiativa e mai mult decât meritorie.

La Costin Cazaban este evidentă tendința către universalitate, dorința stăpînirii timpului și spațiului sonor. *Răs-timpul* compozitorului încorporează surse muzicale și metamuzicale de o acută diversitate — minimalismul (dar și nonconformismul ca atitudine creatoare) relevat de școala americană, elemente rituale caracteristice culturilor arhaice sau acea dualitate (cu o recognoscibilă matrice autohtonă) sublimată prin abstractizarea reliefului mioritic, unduitor, și reducerea lui la cele două ipostaze extreme: golul și plinul, sunetul și absența sunetului. Este un caz compozitorial limită care dincolo de „frumusețea“, „eliberarea“, „bucuria“ sau „împlinirea“ substanței sonore reprezintă proiecția unui timp vertical, discursiv, ca reflex al meditației profunde proprie responsabilității artistice depline. Colaborarea interpreților a fost eficientă contribuind la o reușită concretizare sonoră (minus unele hiatusuri — excludive dezideratului sonor total al compozitorului — imputabile amplasamentului mai puțin operant). Se cuvine să menționăm eforturile membrilor ansamblului întru luminarea subtilităților semantice ale partiturii.

A urmat un veritabil concert de concerte ce a slujit contactul cu lucrări mai puțin cîntate, insolite